

LÅGE 22 - den 22. dec. 2022

Der var engang 🤔... hvor alting var knap så festligt - nemlig under 2. Verdenskrig. For nøjagtig 79 år siden - den 22. dec. 1943 - modtog modstandsgruppen i lokalområdet "Sandbækgruppen" instruktioner i våbenmodtagelse og fik ordre på at anskaffe signallygter, så de var klar til første engelske nedkastning af våben m.m. 🇩🇰

Flg. er beskrevet af en af modstandsmændene i Klejtrup - Børge Egelund Nielsen:
"Derefter gik der ca. 14 dage, og vi var kommen over jul. Vi havde fået besked på, at når vi i den engelske radio hørte morsetegnet for B, skulle vi på et nærmere fastsat tidspunkt møde ved vor nedkastningsplads ved Hærup sø. 🇩🇰

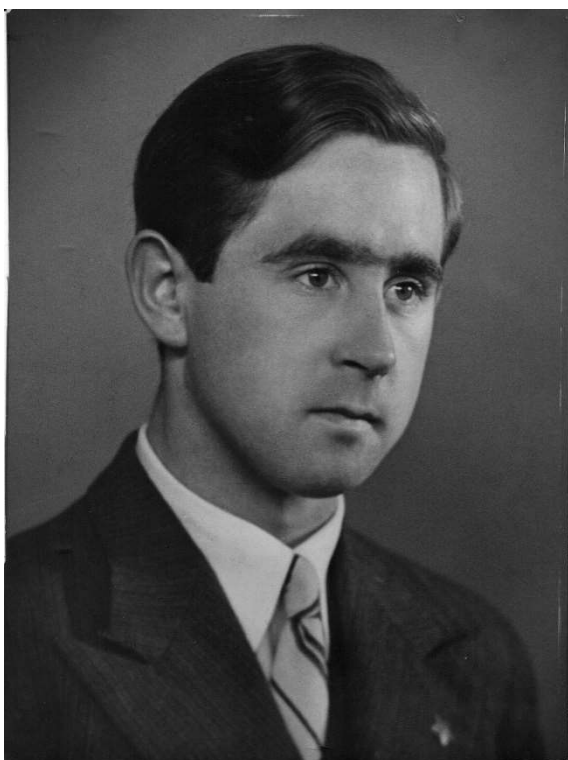
Den 8. januar 1944 om aftenen kom koden. Walther Lonsdale, lærer Eriksen fra Hejring og jeg fulgtes ad. 🇩🇰🇩🇰🇩🇰

Kl. 20 gik vi fra Walther tværs over marker og lyngbakker til Hærup. Det var en varm tur. Vi var klædt på i næsten alt det tøj, vi kunne stable på os, og jeg har tit senere tænkt på, hvor næsten umuligt det ville have været for os at flygte fra en eventuel overrumpling. 🇩🇰🇩🇰
Vejret var rigtig godt. Der var lidt blæsevej og himlen var temmelig overskyet. 🌑

Nogle få minutter over 21 nåede vi pladsen. Vi havde aftalt indbyrdes, at hvis vi hørte eller så nogen i mørket, skulle vi fløjte melodien til "I natten klam og kold". Den skulle være vort kendetegn 🤔
Da vi gik ind på en vej, der førte op over selve pladsen, kom der to mænd ad vejen mod os, og i henhold til instruksen, fløjtede vi så det stod efter. Vi fik bare intet svar. Vi tænkte straks det værste. Vi forestillede os spioner og meget værre ting, men kom til det resultat, at det da også kunne være et par ganske almindelige mennesker, der tilfældigt skød genvej over pladsen. 🤔

Vi sagde derfor God Aften, som om det var den naturligste ting af verden, at der var sådan en trafik her på denne tid af dagen. For øvrigt viste det sig at være et par af gruppens medlemmer. Da vi spurgte, hvorfor de ikke kom med signalet, svarede Jakob Østergaard "A ku' sko' fløjt' - a had min skro' i munden". Og det måtte vi så lade os nøje med. 🤔🤔

Det var ikke den rene legen røver og soldater. Det var mere spændende end bare lige 🤔

Børge Egelund Nielsen - malerens søn på Viborgvej 5 skrev om sin tid som modstandsmand i den lokale gruppe - Sandbækgruppen.

Det var vores sognepræst Harald Sandbæk, der stiftede modstandsgruppen her i området, hvor han fik folk med fra både Bjerregrav, Hersom og Klejtrup-området.

Sandbæk havde fået Walther Lonsdale med som en af de første, men der var en del med fra Klejtrup-området.

Christen Dalsgaard på Provstgaarden, Skårupvej 44 var også med i gruppen

... og det samme var hans søn Børge Dalsgaard

Peter Thoft fra Viborgvej 27 var også med i gruppen

... og det samme var Svend Bohnsen på Skårups Minde på Hærupvej 2 i Hærup

Fra Hejring skole var læreren Kristen Eriksen med i gruppen

Og så var der hjælperne, som ikke var fuldgyldige medlemmer, men som hjalp til i kulissen - bl.a. Johannes Bryld, som havde Boghandlen på Viborgvej 3.

Sandbækgruppen blev taget af tyskerne i efteråret 1944. Fra Klejtrup-området lykkedes det Peter Thoft, Walther Lonsdale og Svend Bohnsen at slippe væk, men derimod blev Johannes Bryld taget som den eneste af folk udenfor gruppen. De blev alle ført til Frøslevlejren i Sønderjylland. Der var de, til krigen sluttede i maj 1945.

Dog blev pastor Sandbæk ført til Aarhus, hvor han under et forhør i tyskernes hovedkvarter på Aarhus Universitet var så heldig at overleve det store bombardement af universitetet. Det lykkedes ham at flygte til Sverige og senere til England.

Nedkastningspladsen, hvor gruppen tog mod våben m.m. fra englænderne, var i Skamrisdal ved Hærup Sø. Der er rejst en sten til minde om krigens tilstedeværelse nede i dalen.

